

Proloog

In de wachtkamer van de kraamkliniek zat Emma met een hand boven op haar babybuik van acht maanden, terwijl ze met de andere een beduimd tijdschrift over woninginrichting doorbladerde. Ze was op zoek naar inspiratie voor de kamers in het nieuwe huis dat haar echtgenoot Sam, een architect, voor hen aan het bouwen was.

Zelf bouwen was niet eenvoudig en niet goedkoop. Zeker niet omdat zij een duidelijk beeld voor ogen had: er moesten uiteraard vier slaapkamers komen voor het gezin dat ze wilde stichten; na deze baby zouden er nog twee volgen. Ze was tenslotte pas vierendertig, dus tijd zat voor drie kinderen vóór haar tweeënveertigste. Want dat was in gedachten haar limiet voor zwangerschap. Ze had gemerkt dat het goed was om een deadline te hebben: anders kwam het er vaak niet van. Zijzelf had een studio nodig waar ze kon schilderen en kantoorruimte voor haar baan als virtuele assistent. En Sam had ook een kantoor nodig, want hij was van plan aan huis te werken en er kon geen sprake van zijn dat ze een kantoor zouden delen: ze hadden volstrekt tegengestelde ideeën over hoe ‘opgeruimd’ eruitzag.

Ze voelde haar maagzuur opborrelen en probeerde rechterop te gaan zitten om het brandende gevoel te verlichten, maar dat hielp niet. Ze slaakte een gefrustreerde zucht. Niemand had haar ooit verteld dat een zwangerschap zoveel ongemakken met zich meebracht. En dat dan dus maandenlang. De pagina's fladderden voorbij, maar niets trok haar aandacht;

ze was niet echt in de stemming. Het viel haar zwaar over dit soort dingen na te denken nu haar eerste kindje over een paar weken geboren zou worden en de realiteit van de bevalling steeds dichterbij kwam.

Ze streek een lok futloos, honingblond haar achter haar oor en hoopte dat na de geboorte haar krullen zouden terugkomen. Vreselijk, zoals ze eruitzag tijdens haar zwangerschap, vlekkerig en opgezet en moe, met een bolrond gezicht, haar jukbeenderen gecamoufleerd door een laag vet. Ze sloeg nog een paar pagina's om en dwong zich weer aan huizen te denken.

Plotseling stakte haar adem bij een foto bovenaan de pagina. Haar hart begon te bonzen: hoe kon dit nu? Ze tuurde naar het plaatje. Nee, dat kón toch niet?

Op de foto zag ze een moderne woonkamer, wit en minimalistisch, met een beeldschone pauwblauwe bank en daarboven een schitterend abstract schilderij in rood- en goudtinten. Twee ijle gestalten, verstrengeld rond één hart. Háár schilderij, daar was ze zeker van. Uniek. Er bestond geen tweede van. Bij haar weten stond het, zorgvuldig ingepakt, ergens in Manchester in opslag met de rest van haar werk en de meeste van haar bezittingen. Dat was haar woonplaats geweest voordat ze verhuisde naar Appleby in Cumbria, in het noorden van Engeland.

Wát? Mijn schilderij bij een onbekende aan de muur?

Ze wist dat heel binnenkort haar naam omgeroepen zou worden, dat ze bijna aan de beurt was bij de verloskundige; de vrouw vóór haar zat al een eeuwigheid binnen. Ze had geen tijd om het hele artikel te lezen. Ze kon hier en nu onmogelijk uitpluizen wat er aan de hand was.

Steels keek ze om zich heen. Er zaten maar twee andere vrouwen in de wachtkamer. De eerste zat met een hoofdtelefoon op en haar ogen dicht te luisteren naar iets op haar telefoon. De tweede probeerde een peuter bezig te houden met een doos bouwblokken.

Snel scheurde Emma de pagina uit het tijdschrift en propte

hem in haar tas om de foto te kunnen bekijken als ze meer tijd had en zich kalmer voelde. Haar hart bonsde, en door de schok was haar bloeddruk ongetwijfeld opgejaagd naar een hoogte die ongezond was voor een zwangere vrouw.

Haar hersenen waren al met zwangerschapsverlof en ze had zich de afgelopen tijd al meermaals vergist, maar ze wist zeker dat dit haar schilderij was. Net toen ze de pagina uit haar tas wilde halen om nog eens te kijken, hoorde ze haar naam. De foto zou even moeten wachten.

Een halfuur later stond ze bij haar auto op het parkeerterrein en wrong ze zich achter het stuur. Ze opende haar tas en diepte het artikel op. Tijdens het consult had ze amper aan iets anders kunnen denken en ze had amper iets gehoord van wat de arts gezegd had.

Dit was haar schilderij: geen twijfel mogelijk. Maar hoe was dat daar terechtgekomen?

De foto stond aan het begin van een artikel over een be-kroond huis in Northumberland. Op andere foto's in het arti-kel zag ze een modern gebouw met uitzicht op zee, met gevels van hout en glas, werkelijk schitterend. De ideale plek voor grote kunstwerken – een en al witte muren, hoge plafonds, houten vloeren en zorgvuldig uitgekozen minimalistisch meubilair. Niets wat de lijnen verstoorde. Haar ogen vlogen over de woorden zonder ze echt te lezen, tot ze iets vond waarbij ze haar ogen opensperde. De naam van haar echtgenoot. Het leek wel of haar hart even bleef stilstaan bij dat onverwachte verband. Dit huis was zijn ontwerp.

Ze keek naar de datum van het artikel: drie maanden oud. Hij had niets tegen haar gezegd, en dat was vreemd, want dit was iets om trots op te zijn: een tijdschrift van dit kaliber dat zijn talent wereldkundig maakte. Dat was precies wat hij nodig had om zijn werk onder de aandacht van het publiek te brengen en meer van dit soort prestigieuze projecten bin-nen te halen.

Razend was ze. Zelfs al had hij het schilderij aan de huis-

eigenaar uitgeleend voor de reportage, dan nog had hij daar geen enkel recht toe. Hij had het recht niet een vinger uit te steken naar haar schilderijen, en naar dit specifieke werk al helemaal niet.

Ze belde zijn nummer en zette zich schrap voor een moeizaam gesprek.

‘Hallo.’ Een vrouwenstem.

Emma fronste haar voorhoofd, verbaasd. Maar ze wist dat dit het juiste nummer was. Waarschijnlijk was Sam bezig en had zijn cliënt opgenomen; volslagen ongepast natuurlijk. Nog geïrriteerder dan ze al was zei ze ongeduldig, met schelle stem: ‘Ja, met Emma, Sams echtgenote. Kan ik hem misschien even spreken?’

Even bleef het stil. ‘Eh, hoe bedoelt u? Ík ben Sams vrouw.’

Aan haar toon hoorde Emma dat dit geen grap was, en haar mond viel open toen de betekenis van de woorden tot haar doordrong. Maar nee, dit moest ze verkeerd verstaan hebben. Zijn vróúw?

‘Hallo,’ klonk de stem bits. ‘Hallo, bent u daar nog? Sam had me al gewaarschuwd. De een of andere halvegare was hem aan het stalken, zei hij. Laat hem met rust of ik bel de politie. Is dat duidelijk?’

De verbinding werd verbroken, en terwijl Emma zich aan het stuur vastklampte, verloor ze compleet de controle over haar leven.

DEEL ÉÉN

VEERTIEN MAANDEN GELEDEN

Met haar handen diep in haar jaszakken gepropt stond Emma in de deuropening. Ze vroeg zich af of ze de moed kon opbrengen om naar binnen te gaan, naar de rouwgroep. Of ze daar al aan toe was. De bijeenkomst vond plaats in een buurthuis, en toen ze zich had afgevraagd hoe het er daar aan toe zou gaan, had ze een kring stoelen voor zich gezien, waarbij iedereen een voor een opstond om zijn of haar naam te noemen en te vertellen waarom ze daar waren. En dat dan in een loodzware sfeer. Gelukkig zag ze wel dat het er hier heel anders aan toeging.

Het was een vrolijke ruimte met geelgeverfde muren. Tegenover de deur hing een prikbord met kindertekeningen, zo te zien gemaakt door peuters. Daarnaast zag ze een tweede prikbord met een bonte verzameling kleurige flyers waarop een reeks plaatselijke hulpverleners hun diensten aanbood. Er stonden enkele lage tafeltjes met twee, drie of vier stoelen eromheen. Tegen een van de muren bevond zich een grote tafel met snacks en drankjes. Sommige mensen zaten te kaarten, een stel vrouwen op leeftijd was aan het breien, weer anderen stonden te praten alsof ze elkaar al jaren kenden – wat misschien ook zo was.

Er waren minder mensen dan ze verwacht had. Volgens een snelle telling waren er twaalf aanwezigen, zichzelf meegerekend, mocht ze besluiten naar binnen te gaan in plaats

van haastig de aftocht te blazen. Het liefst had ze dat laatste gedaan, maar ze wist dat ze die drempel over moest, wilde ze ooit loskomen uit de diepe put waarin ze de afgelopen maanden had gezeten.

Afgelopen week was ze van zichzelf geschrokken. Met een huivering dacht ze terug aan het moment dat ze wakker was geworden met een werkelijk barstende hoofdpijn. Ze was haar bed uit gewankeld naar de badkamer, haar mond zo droog dat haar tong aan haar verhemelte plakte. Ze zette haar lippen aan de kraan, dronk met gulzige teugen en ging daarna op de rand van het bad zitten. Met samengeknepen ogen tegen het licht vroeg ze zich af hoeveel ze ditmaal gedronken had. Ze wreef met haar vingers over haar slapen en kneep haar ogen stijf dicht om ze daarna weer te openen in de hoop dat ze helder zou zien.

En toen had ze de doosjes pijnstillers gezien, netjes op een rijtje op de toilettafel naast de wasbak. Vijf stuks. Paracetamol. De doordrukstrips waren uit de verpakkingen gehaald en keurig opgestapeld. Honderdzestig tabletten, klaar voor inname, met een lege ginfles ernaast. Het was wel duidelijk wat ze van plan geweest was. Met trillende handen had ze in de prullenbak gekeken, waar ze tot haar opluchting geen bewijs vond dat ze inderdaad een megadosis pijnstillers had genomen. Ze had gelezen over paracetamol, en dat een overdosis, zelfs een onbedoelde, onherstelbare schade kon aanrichten aan je inwendige organen.

Dat was een kantelpunt geweest, een teken dat ze hulp nodig had. De huisarts had de rouwverwerkingsgroep geadviseerd; hij vertrouwde haar niet met medicijnen. Dus daar stond ze dan, op de drempel, niet in staat die stap de zaal in te zetten.

Er was iemand die zich net zo gedroeg als zij, kennelijk onzeker over wat de bedoeling was. Hij stond naast de tafel met hapjes tegen de muur geleund, net als zij met de handen in de zakken gepropt en de blik op de grond gericht. Een kleine vrouw met paarse strepen in haar korte grijze haar en een

vriendelijk, rond gezicht kwam vanuit de keuken aanlopen met een bord vol samosa's. Ze zag Emma in de deuropening staan en wenkte haar naar binnen.

'Hallo! Ik ben Debs, de organisator. Jij moet Emma zijn. We hebben elkaar aan de telefoon gesproken, geloof ik? Of vergis ik me?'

Emma slikte moeizaam en dwong zich naar Debs toe te lopen. Ze deed haar best te glimlachen. 'Nee, inderdaad. Ik ben Emma.'

'Fijn dat je er bent.' Debs stak een hand uit en wreef haar even zachtjes over de schouder. 'Ik snap dat het wat overweldigend kan zijn, zo'n groep, zeker gezien de omstandigheden. Maar we zitten allemaal in hetzelfde schuitje. Iedereen hier heeft iemand verloren die ons na aan het hart lag.' Met een geruststellende glimlach voegde ze daaraan toe: 'De eerste keer is altijd het moeilijkst, maar later wordt het makkelijker. Het is een heel aardige groep.'

Debs liep naar de tafel om de samosa's neer te zetten, en met een nerveuze blik op de andere aanwezigen volgde Emma haar. 'We beginnen altijd heel informeel, terwijl ik de dingen klaarzet,' vervolgde Debs, en ze veegde haar handen af aan een theedoek die over haar schouder hing. 'En dan stel ik de nieuwkomers voor. We hebben een fantastische spreekster, Faith Barclay; zij heeft de groep opgericht. Ze is geweldig, een enorme steun. Zij houdt een praatje van een minuut of tien, en daarna leidt ze de discussie. Dat kan werkelijk over van alles gaan, net waar mensen het maar over willen hebben. Ze laat het gewoon gebeuren, heel ongedwongen allemaal, al naar gelang waar mensen behoefte aan hebben in hun rouwproces.' Ze keek keurend naar de volgeladen tafel en knikte even tevreden.

Emma vond haar stem terug en vroeg zich af hoe snel ze weg kon zonder onbeschoft te lijken. 'Wat gebeurt er na het praatje?'

'Gewoon, eten en wat kletsen.' Debs legde een hand op Emma's arm. 'Maar voel je niet verplicht tot het eind te blij-

ven. Je moet weggaan als het niet goed meer voelt. Echt waar: ik begrijp dat dit moeilijk is, en niemand oordeelt. Iedereen hier heeft ditzelfde meegemaakt.' Ze gaf een laatste klopje op haar arm. 'Het feit alleen al dat je hier bent is een hele stap in de goeie richting, dus je kunt trots zijn op jezelf.'

Emma bloosde; ze voelde zich allesbehalve trots, maar ze moest toegeven dat Debs ergens gelijk had. Het was een begin.

'Zal ik je jas aannemen?' Debs wees naar een rij haken naast de deur. 'Ik kan hem daar voor je ophangen, als je wilt?'

Emma werkte zich uit haar jas en Debs liep ermee weg. Ze trok aan de mouwen van haar blouse. Ze voelde zich even onzeker als op de eerste dag in een nieuwe klas. Maar het was een klein groepje en ettelijke mensen hadden al vriendelijk naar haar geglimlacht toen ze door de zaal liep. Het verbaasde haar zoveel jonge gezichten te zien; ze had gedacht dat de meeste mensen in de rouw al op leeftijd zouden zijn. Maar misschien kon je op latere leeftijd beter omgaan met je verlies. Misschien had juist de jongere generatie het moeilijker met verdriet, en hadden zij meer steun nodig. Ook waren er verrassend genoeg bijna evenveel mannen als vrouwen.

Ze koos een plek aan een tafeltje waar nog niemand zat, en bleef met haar handen tussen haar knieën geklemd wachten; ze was opgelucht toen Debs even later de aanwezigen bijeenriep. Nu de aandacht op de spreekster was gericht voelde ze zich minder ongemakkelijk.

Faith Barclay was lang voor een vrouw, minstens een meter tachtig. Haar goudblonde haar viel tot op haar rug, ze had grote blauwe ogen in een bleek ovaal gezicht en droeg geen make-up. Een opvallende verschijning, met hoge jukbeenderen en een prachtige huid; onwillekeurig vroeg Emma zich af of ze soms Scandinavisch was. De kraaienpootjes bij haar ooghoeken suggereerden dat ze misschien ouder was dan ze op het eerste gezicht leek, en toen Emma haar beter opnam, zag ze dat er witte banen door het blonde haar liepen.

Met zachte, milde stem begon ze te praten, en haar woorden vlijden zich als een warme deken over Emma heen. Ze

luisterde, ze snoot haar neus, ze depte haar ogen met een handvol tissues die ze uit de doos op het tafeltje had gegrist. En ze was niet de enige. Ook anderen leken overweldigd door emotie en op de een of andere manier voelde het ditmaal niet verkeerd. Sterker: het was een opluchting, deze gezamenlijke uiting van verdriet en rouw. Met de tranen over haar wangen biggelend luisterde ze naar de verhalen van anderen en naar Faiths reacties, haar advies om niet tegen de emoties te vechten maar ze juist toe te laten. Verdriet te erkennen als deel van het proces. Het zou niet eeuwig duren en ze zouden erdoorheen komen. Emma klampte zich aan haar woorden vast, huilend om alle plannen die nooit verwezenlijkt zouden worden, mensen die ze nooit meer zou zien, een leven dat nooit meer hetzelfde zou zijn.

Toen het groepsgesprek voorbij was, bleef ze in gedachten verzonken zitten, terwijl de anderen richting de tafel met hapjes liepen. Haar vingers plukten aan de tissues die ze in haar handen had verfrommeld, en haar gedachten dwaalden door de wrakstukken van haar leven.

‘Gaat het?’ Ze keek op bij Faiths vraag. ‘Mag ik even bij je komen zitten?’

Emma veegde over haar betraande gezicht en schraapte haar keel. ‘Ja, ja, natuurlijk.’

Faith liet zich in de stoel naast haar zakken. ‘Debs vertelde dat je hier voor het eerst bent en ik wilde even informeren, kijken of ik je ergens mee kan helpen.’

Emma knipperde met haar ogen. Ze had bij zoveel dingen hulp nodig hulp dat ze geen anderen wilde belasten met haar ellende. Ze zag kans even te glimlachen. ‘Je praatje was geweldig.’ Ze keek naar Faith en zag haar bezorgde blik. ‘Eerlijk gezegd...’ Met een zucht keek ze naar haar handen, en haar stem brak toen ze vervolgde: ‘... heb ik het momenteel behoorlijk zwaar.’

‘Die indruk had ik al.’ Faith boog zich naar haar over. ‘Wil je me erover vertellen?’

Emma frunnikte met de tissues, onzeker of ze dat kon.

‘Gedeelde smart is halve smart, zoals mijn moeder altijd zei. En volgens mij klopt dat. Het lukt op om erover te praten, vind je ook niet? Alleen, na zo’n groot verlies valt het niet altijd mee iemand te vinden met wie je daarover kunt praten. En al helemaal niet als het je eigen partner was.’ Faith schonk haar een bemoedigende glimlach. ‘Maar ik zou je heel graag helpen. Dus... laat maar komen, die woorden, als je eraan toe bent.’

Emma zweeg, onzeker waar ze moest beginnen en in de wetenschap dat ze, als ze eenmaal begon, zichzelf voor schut zou zetten door in tranen uit te barsten. Maar na een blik op Faith beseftte ze dat dat niet erg was.

Ze had wel iets willen zeggen, ze had haar verhaal willen doen toen de kans zich voordeed om zich te profileren als lid van de groep. Maar ze had de moed niet opgebracht. Spreken in het openbaar was nooit haar sterkste kant geweest, en dan over zo’n emotioneel beladen onderwerp... dat kon ze niet, met al die vreemden erbij. Maar hier, alleen met Faith, voelde het anders.

‘Mijn moeder is gestorven aan borstkanker,’ stamelde ze, zelf verbaasd dat dit kennelijk haar beginpunt was. ‘Drie jaar geleden nu. Dus toen was ik alleen. Ze was een alleenstaande moeder en had al sinds haar negentiende geen contact meer met haar familie. Mijn vader was al gauw uit beeld verdwenen. En toen had ik een miskraam. En mijn man kreeg een vreselijk ongeluk. En nu twee maanden geleden kreeg mijn schoonmoeder, echt een schat, een hartaanval toen ze hoorde over Zach, dus zij is er ook niet meer.’ Ze hapte naar adem, greep nog een tissue uit de doos en depte haar ogen. ‘Ik heb me nog nooit zo alleen gevoeld. En...’ – haar stem beefde even – ‘ik trek het niet echt.’

‘Wat vreselijk,’ prevelde Faith. ‘Dat is wel heel veel allemaal.’

Emma knikte. Het was echt heel veel. Veel te veel om in haar eentje te verwerken. ‘Ik kan er niet over praten. Niet hier. Voorlopig niet.’

Faith knikte. ‘Dat snap ik. Eén stap tegelijk. Zoals ik daar- net al zei, je kunt niet verwachten dat je het verlies van een geliefde kunt verwerken in een periode van dagen, of zelfs maanden. Dit is iets wat je in de loop der tijd zult gaan accepteren. Maar dat gebeurt. Geloof me. Het wordt minder erg.’

Emma slikte; ze kon zich niet indenken hoe het ooit minder erg kon worden. Al haar dromen lagen in gruzelementen.

Faith gaf haar een klopje op de knie. ‘Ik ga iets te eten voor je halen.’ Ze stond op en Emma bette haar ogen in de hoop dat niemand haar had zien huilen. Faith schepte allerhande hapjes op twee borden en kwam toen terug.

‘Hier. Het leven ziet er altijd beter uit als je iets in je maag hebt. En Debs kookt de sterren van de hemel.’

Emma pakte haar bord aan, en al gauw zaten ze te praten over Manchester en waar Emma woonde, en haar baan. Het gesprek meanderde door haar levensloop, en ze ontdekten dat ze van dezelfde muziek hielden en een paar jaar geleden zelfs op hetzelfde festival in Glastonbury waren geweest.

Het was een hele tijd geleden dat Emma iemand had getroffen met wie ze zo makkelijk van gedachten kon wisselen. De laatste keer was geweest toen ze haar echtgenoot ontmoette. Ze merkte dat ze voor het eerst in maanden op haar gemak was en zelfs kon lachen nu ze even niet meer vastzat in de gruwelijke carrousel van duistere gedachten die al tijdenlang rondjes draaide in haar hoofd.

Hoelang was het niet geleden dat ze een echt gesprek met iemand had gevoerd? Ze was een kluizenaar geworden in haar verdriet: ze schaamde zich voor haar emoties, die zo dicht onder het oppervlak lagen dat ze bij het minste en geringste in tranen uitbarstte. Ze had veel te lang in haar eentje in huis gezeten, en nu besefte ze dat ze genoten had van het gesprekje met Faith. Alsof ze een nieuwe vriendschap had gesloten. Een sprankje vreugde in haar verder kleurloze bestaan. Het had haar eraan herinnerd dat ze niet alleen maar iemand in de rouw was. Ze was ook kunstenaar, persoonlijk

assistent, ondernemer... ze had interesses en talenten en een heel scala aan komische anekdotes. Het was dus toch een goed idee geweest om hier te komen.

‘Het was echt fijn met je te praten,’ zei Faith, alsof ze Emma’s gedachten had gelezen. ‘En het goede nieuws is: vanavond was het eerste praatje in een serie van zes, dus hopelijk kunnen we dit volgende week weer doen.’ Ze leunde achterover en keek om zich heen. ‘Je hoeft natuurlijk niet naar alle zes bijeenkomsten te komen; je kunt gewoon kiezen wat je het meest aanspreekt. Ik heb een flyer met informatie die je bij de uitgang kunt meepakken. Ik hoop dat je er volgende week weer bij bent.’

Emma glimlachte, en die glimlach voelde goed. Oprecht, en voor het eerst in tijden niet gedwongen. ‘Ik zal er zeker zijn. Ik wil van je horen wat er gebeurd is bij het Reading Festival. Want dat vraag ik me nu wel af.’

Faith lachte. ‘O, alleen de clou van dat verhaal al is de moeite van het komen waard. Jammer dat we het vanavond geen recht kunnen doen, maar zo te zien is Debs aan het afsluiten.’ Ze klopte nogmaals, met een ernstiger gezicht nu, op Emma’s knie. Ze keken elkaar aan. ‘Je kunt dit. Dat weet ik zeker.’ En voor het eerst dacht Emma dat ze het misschien inderdaad kon.

De man die ze meteen bij binnenkomst tegen de muur had zien leunen kwam aanlopen en ging tot haar verbazing naast Faith zitten. Ze had hem die avond meermaals gezien; hij hield zich afzijdig, praatte met niemand, en ze herkende de blik van verdriet in zijn ogen. ‘Mag ik even?’ Hij schonk Emma een timide glimlach. ‘Ik geef Faith een lift naar huis, en zo te zien is zowat iedereen verdwenen.’

Emma was zo opgegaan in haar gesprek met Faith dat ze niet gemerkt had dat de aanwezigen een voor een waren opgestapt; er zaten nog maar een paar vrouwen aan een ander tafeltje serieus met elkaar te praten.

‘Jemig, ik had geen idee van de tijd.’ Faith grijnsde naar de man. ‘Emma, dit is mijn broertje Sam. Hij is ook voor het

eerst op een bijeenkomst.’ Ze rolde met haar ogen. ‘Het heeft me weken gekost om hem zover te krijgen.’ Emma keek Sam even aan, en ze voelde een schok door zich heen gaan; haar wangen begonnen te branden. Faiths broer? Op het eerste gezicht leek hij absoluut niet op zijn zus, maar nu zag ze dat hij dezelfde gezichtsvorm had: de hoge jukbeenderen, de rechte neus. Ze wendde haar blik af, bang dat hij zou denken dat ze hem zat aan te staren. Faith stond op. ‘Ik ga Debs even gedag zeggen. Ik ben zo terug.’

‘Woon jij hier in de buurt?’ vroeg Sam toen ze alleen waren en de stilte al te lang duurde. ‘Ik kan jou ook thuisbrengen, als je wilt.’

Hij had een zachte stem; zijn haar was achterovergekamd en viel in donkere golven tot op zijn kraag, en zijn bruine ogen vertoonden gouden vlekjes rond de iris. Zijn hele gedrag had iets milds, net als de glimlach die hij haar toewierp: niets dan een even omhoogkrullende mondhoek. Het leek wel of hij in een soort dimmerstand stond, en ze begreep dat verdriet dat met je kon doen. Zo voelde ze zichzelf ook; haar karakteristieke uitbundigheid was zo goed als uitgeblust.

‘O, eh... doe geen moeite. Zo ver is het niet, ik kan het lopen.’

Hij lachte. ‘Heb je die regen gehoord? Je raakt doorweekt. Echt, het is geen moeite.’

Op de heenweg naar het buurtcentrum was het droog geweest, maar nu hoorde ze de regen op het dak roffelen. Ze keek hem weer aan; haar blos verdiepte zich en haar wangen werden vurig rood. ‘Dank je. Dat zou fijn zijn.’

Ze raakten in gesprek en kregen het over de avond terwijl ze wachtten op Faiths terugkeer. Hij was even open als zijn zus, maar had een droog gevoel voor humor waardoor ze een paar keer in de lach schoot. Hij was een goed waarnemer, en ze vergeleken hun indrukken van de andere aanwezigen. Sam had zo zijn ideeën over wie het waren en wat hun beroep was. Pure fantasie natuurlijk, maar ze was dol op dit soort spelletjes.

‘Sorry dat het zo lang duurde,’ zei Faith toen ze eindelijk, een tikje geagiteerd ogend, terugkwam. Ze hing haar tas over haar schouder en vervolgde: ‘Debs wilde een paar data vastleggen voor de rest van het jaar, en het was behoorlijk passen en meten om alles op de rit te krijgen.’

Sam stond op en stak zijn hand uit om Emma overeind te helpen. Ze pakte hem aan en voelde de warmte van zijn huid, zijn stevige greep, zijn hand rond de hare. Er voer een huivering door haar heen. Het voelde aan als een begin.